

Handläggare
Anna Larsson
Telefon: 0850814623**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd
2022-12-15

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds månadsrapporter 2022

November 2022

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport för november 2022 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Sammanfattning

För hela nämndens verksamhetsområde prognostiseras ett överskott om 20,0 mnkr efter resultatöverföringar. Före resultatöverföringar prognostiseras ett överskott om 25,3 mnkr. För investeringar prognostiseras en budget i balans jämfört med budget.

Förvaltningen bedömer den ekonomiska situationen som stabil med utmaningar framförallt avseende höga kostnader för placeringar inom verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg för barn och unga.

Överskottet har ökat från 15,7 mnkr efter resultatöverföringar i oktober till 20,0 mnkr i november. Prognostiserat överskott syns framförallt inom Social omsorg äldre till följd av förväntade statsbidrag samt osäkerhetsfaktorer efter pandemin.

Bakgrund

I enlighet med kommunfullmäktiges anvisningar för budgetuppföljning ska respektive nämnd löpande upprätta månadsprognoser med prognos på helårsutfall för att vara kontinuerligt uppdaterad om ekonomins och verksamhetens utveckling. Månadsvisa ekonomiska prognoser för utfallet per februari, mars, april (tertiarapport 1), maj, juli, augusti (tertiarapport 2), september, oktober och november redovisas till kommunstyrelsens förvaltning stadsledningskontoret.

Månadsrapporten handläggs inom Administrativa avdelningen och godkänns utav stadsdelsdirektör och nämnd innan den rapporteras in till stadsledningskontoret.

Ärendet

Månadsprognos för november 2022 följer budgetföljsamheten på övergripande nämndnivå, avdelningsnivå samt enhetsnivå.

Prognosen följer upp hur resultatenhetens budgetföljsamhet påverkar resultatfonder. Vidare följer månadsprognosen upp hur verksamhetsförändringar prognostiseras påverka budgetföljsamheten inom nämndens olika verksamhetsområden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Administrativa avdelningen i samarbete med förvaltningens övriga avdelningar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Ekonomisk uppföljning

För hela nämndens verksamhetsområde prognostiseras ett överskott om 20,0 mnkr efter resultatöverföringar vilket motsvarar en relativ avvikelse om 0,8 procent. Före resultatöverföringar prognostiseras ett överskott om 25,3 mnkr vilket motsvarar en relativ avvikelse om 1,0 procent.

För investeringar prognostiseras en budget i balans jämfört med budget.

VERKSAMHET/AVDELNING	BUDGET*	DIFF 2022 Före RE	DIFF 2022 Efter RE	DIFF FÖREG. MÅN Efter RE	DIFF VB21 Efter RE
Förskola	575,7	6,9	3,5	1,7	-5,8
Social omsorg barn och unga	240,5	-13,2	-13,2	-13,0	28,6
IoF Barn och Unga	194,5	-20,5	-20,5	-21,0	-14,4
Barn, kultur och fritid	46,0	0,0	0,0	0,0	1,8
IoF Nyanlända	0,0	7,3	7,3	8,0	41,2
Social omsorg vuxna	824,7	18,4	17,5	19,3	7,0
IoF Vuxna	54,0	-1,3	-1,3	-1,5	-1,4
Socialpsykiatri	69,9	2,2	2,9	2,6	4,0
Arbetsmarknadsåtgärder	25,2	3,5	3,5	3,3	3,0
Ekonomiskt bistånd	167,2	2,7	2,7	2,7	-5,3
Funktionsnedsättning	508,4	11,3	9,6	12,3	6,7
Social omsorg äldre	792,7	9,5	8,5	3,9	3,9
Stadsmiljö och lokalenhet	72,4	0,0	0,0	0,0	2,2
Nämnd och förvaltningsadministration	58,4	3,7	3,7	3,8	0,0
SUMMA	2 564,4	25,3	20,0	15,7	36,0
Investeringar stadsmiljö	39,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar maskiner och inventarier	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar	43,5	0,0	0,0	0,0	0,0

Uppföljning av driftbudget

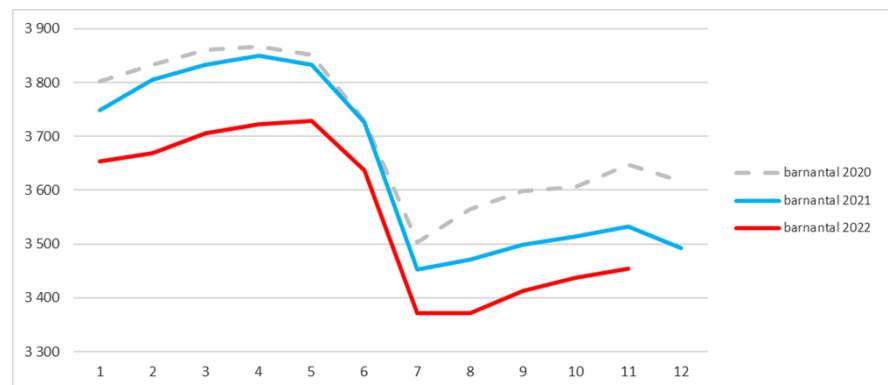
Förskola

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 6,9 mnkr före resultatöverföring och 3,5 mnkr efter resultatöverföring.

Överskottet i prognosen förklaras främst med statsbidrag under pandemin för höga sjuklönekostnader gällande perioden från

december 2021 till mars månad 2022 samt statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder.

Förvaltningen prognostiserar ett lägre barnantal än budgeterat vilket medför en prestationsjustering motsvarande 34,5 mnkr. Jämfört med motsvarande period förra året är barnantalet i november 78 barn lägre.

Enheten Stureby minskade prognostiserat underskott från 1,7 mnkr till 0,4 mnkr efter erhållen statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder. Enheten arbetar med att anpassa personalgruppens storlek i förhållande till aktuellt barnantal.

Utförare - Resultatenheter

Prognos för fondförändring ligger på överskott 3,4 mnkr. Nio av tio resultatenheter prognostiserar överskott och en resultatenhet har underskott i prognosen.

Sjuklönekostnader i november motsvarar 1,7 mnkr vilket är en minskning med 0,7 mnkr jämfört med år 2021 och samma nivå som november 2019 innan pandemiutbrottet.

Förvaltningen bedömer att platsgarantin kommer att uppfyllas under året. Behovet av platser inom förskolan ses kontinuerligt över och bedöms kunna tillgodoses inom stadsdelsområdet. Ersättning för platsgarantin förväntas bli 3,5 mnkr.

Individ- och familjeomsorg för barn och unga

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 20,5 mnkr jämfört med budget.

I prognosen ingår beslutade budgetjusteringar om 7,3 mnkr avseende förstärkta placeringskostnader för unga i utsatta områden samt 1,0 mnkr avseende förstärkt stöd med anledning av Trefas-samverkan.

Det finns flera orsaker till underskottet och verksamheten arbetar strukturerat och långsiktigt med att minska underskottet. Under 2022 har en omorganisation genomförts som ett led i detta. Syftet är

att arbeta mer intensifierat med institutionsplaceringar och med att hitta nya arvoderade familjer för de barn som väntar på familjehem.

Inflödet av orosanmälningar har ökat de senaste åren och ligger konstant på relativt höga nivåer. Under år 2022 är antalet orosanmälningar i snitt 7 procent högre än år 2021.

De externa placeringarna har under flera år medfört ökade kostnader jämfört med tilldelad budget. Stadens inriktning att utöka samverkan med polis och kriminalvård (Trefas), vilket inleddes under hösten 2021, har ökat vårdkostnadsnivån under 2022. Trefassamverkan har lett till ett ökat antal omhändertaganden inom ramen för LVU samt placeringar på SIS-institution. Över tid förväntas insatserna leda till minskade kostnader.

Antal individer som är placerade inom ramen för lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) har ökat med 29 procent under 2022 jämfört med genomsnittet 2021. Det är även ett fortsatt högt antal placeringar av kriminella ungdomar med högt våldskapital där placeringen primärt handlar om att skydda samhället från ungdomen.

Kostnaderna för placeringar av äldre ungdomar på SIS-institutioner är fortsatt höga och ligger i novemberprognosen på samma nivå som föregående prognos. Kostnadsnivån under 2022 är högre än 2021 trots att SIS har sänkt sina priser med 25 procent under 2022.

De höga kostnaderna för SIS-institutioner, liksom den kraftiga ökningen av LVU-omhändertaganden, hänger delvis samman med Trefas. Genomsnittligt antal SIS-dygn har ökat med cirka 100 dygn per månad jämfört med nivån innan Trefas och den tillkommande kostnaden för detta beräknas till cirka 8,5 mnkr.

Kostnaderna för placeringar på HVB-hem och stödboende är fortsatt höga men har i novemberprognosen minskat något jämfört med föregående prognos samt är lägre än föregående år. Kostnadsnivån för jourhem och behandlingsfamilj har ökat något jämfört med föregående prognos och är högre än föregående år.

Kostnaderna för familjehem är fortsatt höga och ligger i novemberprognosen på samma nivå som föregående prognos. Kostnadsnivån är högre än 2021 vilket främst beror på en ökning av arvoderade familjehem.

Stadsdelen har också ett antal barnfamiljer med upp till tio barn, där flera har stora vårdbehov. Dessa familjer är främst kopplade till boende i de så kallade genomgångsbostäderna.

Individ- och familjeomsorg för nyanlända

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 7,3 mnkr jämfört med budget.

Under de första månaderna av året var det fortsatt färre ensamkommande barn (EKB) jämfört med föregående år. Från april 2022 var det en ökning av ensamkommande barn från Ukraina, vilket genererade högre intäkter från Migrationsverket än i tidigare prognoser. Under de senaste två månaderna har utvecklingen vänt och intäkterna minskat något, även om de fortfarande är högre än vid årets början. Prognosen är därför ett lägre överskott än föregående månads prognos. Verksamheten har i nuläget låga kostnader för de ukrainska ensamkommande barnen då de främst bor hos släktingar som endast ersätts med omkostnadsersättning.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet prognostiserar en nettokostnadsnivå inom ramen för fastställd budget.

Individ- och familjeomsorg för vuxna

Verksamhetsområdet prognostiserar underskott om 1,3 mnkr jämfört med budget.

Stadens inriktning att utöka samverkan med polis och kriminalvård (Trefas) har ökat vårdkostnadsnivån jämfört med föregående år. De ökade vårdkostnaderna på grund av Trefas beräknas till cirka 1,5 mnkr.

Underskottet är lägre än förra månaden, främst beroende på att vårdkostnaderna inom relationsvårdsteamet (RVT) har sjunkit.

Socialpsykiatri

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 2,9 mnkr jämfört med budget.

Beställare

Beställarenheten och ledningen prognostiserar ett överskott om 6,3 mnkr. Överskottet beror på att brukare sedan pandemin inte nyttjar beviljade insatser fullt ut. Fördelningsprinciper av kostnader mellan beställare och utförare har under 2022 utretts för en likställig hantering till 2023 av exempelvis lokalkostnader.

Utförare

Resultatenheten prognostiseras gå med lätt överskott om 0,1 mnkr som förs till fond 2023.

Hagsätra- och Dalens gruppbostadens avtal för intraprenad löpte ut den 28 februari 2022. Gruppbostäderna övergick därmed i egen regi och dess prognostiserade resultat samt fondmedel, om 0,8 mnkr,

tillfaller nämnden. Gruppbestäderna i egen regi går med underskott om 3,4 efter överföringar från fond.

Enheten har fortsatt en ekonomisk utmaning i att minska dygnskostnader för boendena samt tomgångskostnader under året eftersom de är högre än nivåersättningen för gruppbestäderna.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 9,6 mnkr. Justering av prognos mot föregående månad kan förklaras av ökade intäkter på utförarsidan samt ökade kostnader i assistansersättning.

Ledning och beställare

Avdelningsledningen prognostiserar ett överskott om 2,4 mnkr. Beställarenheten prognostiserar ett överskott om 1,5 mnkr. Orsaken till överskottet är flera.

Budgeten för 2022 är beräknad utifrån antagande om att nyttjandet av insatser skulle återgå till samma nivåer som innan pandemin. Utfallet under året har visat att brukare inte använder beviljade insatser fullt ut.

Ersättningsmodellen för särskilda redovisningar har ändrats från 2022 och beställaravdelningen har fått högre ersättning än väntat. Den högre ersättningen har getts i syfte att ge förvaltningen tid att se över gällande avtal och anpassa sig efter de nya förutsättningarna.

Beviljat belopp för särskild redovisning uppgår till 17,7 mnkr. Beställaren har fortsatt ett underskott på insatser inom socialtjänstlagen (SoL).

Turbundna resor är fortsatt en stor kostnadspost där priserna ökat motsvarande 6,1 procent jämfört med föregående år. Utfallet har trots det visat på lägre utfall än förväntat under året då färre resor genomförs än innan pandemin.

Förvaltningen har beviljats budgetjusteringar för lokaländamål om 1,5 mnkr i år.

Utförare

Resultatenheterna prognostiserar ett överskott om 7,4 mnkr. Enheterna har fler brukare med högre nivåbedömning vilket medger högre intäkter och fyllt flera tomgångsplatser.

Utförarenheternas överskott beror på bl.a. tilldelade statsbidrag för höga sjuklönekostnader under pandemin, högre beviljad ersättning för brukare med omfattande behov enligt särskild redovisning. Statsbidraget för förhöjd sjuklönekostnad har uppgått till 1,7 mnkr

och avser perioden december 2021 till mars 2022. Enheterna har beviljats 3,5 mnkr i särskild redovisning.

Efter en överföring till fond om 1,7 mnkr är enheternas fonder fyllda till maximal nivå, varför ingen ytterligare avsättning till fond är möjlig. Resterande del av överskottet redovisas därför avdelningsövergripande.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 3,5 mnkr. Överskottet finns såväl inom feriearbeten motsvarande 1,3 mnkr som inom övriga arbetsmarknadsinsatser 2,2 mnkr.

Förvaltningen arbetar fortsatt intensivt med att i så hög utsträckning som möjligt erbjuda arbetsmarknadsinsatser för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, som ex. visstidsanställningar, arbetsträning och offentligt skyddat arbete (OSA). Syftet är att använda tilldelade budgetmedel för insatser som motverkar att personer riskerar att fastna i långvarig arbetslöshet och i förlängningen även riskera ett långvarigt bidragsberoende. Trots det har verksamheten inte kunnat fylla antalet platser i den utsträckning som budgeten medger, vilket medför ett överskott. Den största orsaken är ändrade regler för vilka arbetsplatser som godkänns för OSA-platser. Endast en OSA-plats har tillkommit under hösten.

Förvaltningen har arbetat med att kunna erbjuda feriejobb i nivå med årsmålet på 900 platser. Överskottet inom feriearbeten beror till största delen på att de ungdomar som anställdes under sommaren inte har jobbat fullt antal timmar i högre utsträckning än förväntat.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 2,7 mnkr jämfört med budget.

Prognosen utgår från att nuvarande nivå på antal bidragshushåll håller i sig året ut vilket kommer att medföra ett överskott om cirka 2,0 mnkr för utbetalt bistånd. Tillfälliga vakanser medför ett även överskott inom handläggning om cirka 0,7 mnkr.

Prognosen för utbetalt bistånd är svårbedömd då den påverkas av konjunkturen och det allmänna samhällsekonomiska läget vilket hänger samman med stora osäkerhetsfaktorer i omvärlden, bland annat post-pandemiska effekter samt utvecklingen Ukraina.

Tabellen nedan visar utvecklingen under januari till november, jämfört med genomsnitt tidigare år. Ökningen av antal bidragshushåll under pandemins första skede avstannade under hösten 2020 och låg sedan kvar på den höga nivån fram till hösten 2021. Från augusti 2021 har antal hushåll minskat, men

minskningstakten har avtagit under 2022. November är än så länge preliminär men bedömningen är att slutligt antal hushåll i november kommer att ligga något högre än oktober. Trenden utifrån den senaste statistiken är trots det ett fortsatt sjunkande antal hushåll. Snittet för januari-november 2022 är 1 047 hushåll.

Ekonomiskt bistånd	Snitt 2020	Snitt 2021	Snitt jan-apr	Snitt maj-aug	Sept	Okt	Nov prel
Antal bidragshushåll	1 137	1 140	1 076	1 043	1 018	1 012	1 012
Antal ungdomar <25 år	108	82	63	59	63	60	61
Utbetalt bidrag, mnkr	11,43	11,88	11,62	11,57	11,31	11,00	10,49
Utbetalt bidrag för boende, mnkr	0,61	0,89	0,92	0,94	1,09	0,89	0,72
Medelbidrag, kronor	10 051	10 420	10 806	11 097	11 114	10 867	10 369

Statistik från Sweco (Paraplyet)

Äldreomsorg

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 8,5 mnkr. Prognostiserat överskott beror främst på tilldelade och förväntade statsbidrag. I prognos finns osäkerhetsfaktorer kvar utifrån pandemin och dess effekter på verksamheten som är fortsatt svåra att bedöma fullt ut. Sjuklönekostnaderna har minskat från och med mars månad. Slutförda verksamhetsomstruktureringar får fortsatt stor effekt på kostnader för tomgångshyror i år.

Omstruktureringskostnaderna gäller både verksamhetslokaler och lägenheter och utgjorde grund för ansökan om omstruktureringsmedel i år.

Beställarenheten

Kostnadsutfallet för insatserna överstiger budgeterade sådana och kostnader för tomgångshyror är fortsatt höga. Beställarenheten har beviljats 20,2 mnkr i omstruktureringsmedel för lokaler och därmed bedöms hålla sin budget och prognostiserar överskott om 4,6 mnkr. En jämförelse mellan budget och utfall till och med oktober visar att den budgeterade nivån är lägre än utfallet för alla tre huvudinsatserna redovisade i tabellen nedan.

Vård- och omsorgsinsatser tenderar att öka i år. Ökningen beror bland annat på att ett flertal brukare på Rågsveds servicehus fick nya biståndsbeslut inom vård- och omsorgsboende. Övriga faktorer till ökning av placeringar inom vård- och omsorgsboenden beror på placeringar när hemtjänstinsatser inte längre kunnat tillgodose den äldres behov.

Hemtjänsttimmar utförda i ordinärt boende visar en svag nedgående trend medan hemtjänsttimmar i servicehusboende bryter en nedåtgående trend och börjar öka i september. Jämfört med januari-november 2021 minskar de utförda hemtjänsttimmar i ordinärt boende med 4,0 procent och hemtjänsttimmar i servicehus med 12,3 procent medan vård- omsorgsinsatserna ökar med 5,2 procent. Beviljade hemtjänstinsatser i ordinärt boende har

minskat något under de gångna månaderna och utförandet uppgår till 89,0 procent fram till november.

Nyckeltal	Snitt 2021	Budget 2022	Snitt jan-nov
Vård- och omsorgsboende, antal månadspersoner	480	472	504
Servicehus, antal månadspersoner	132	114	118
Hemtjänst, utförda dagtimmar	41 106	38 942	39 484

I beställarens budget ingår särskilda boendens hyror och avgifter. Äldreomsorgens hyreskostnader netto ökar när inflyttning till äldreboende har minskat. För närvarande är det 29 lägenheter av 158 i s.k. malpåse på Högdalen vård- och omsorgsboende. Kostnader för tomgångshyror beräknas uppgå till cirka 26,3 mnkr i år.

Utförarenheterna

Utförarenheterna visar sammantaget ett överskott om 3,9 mnkr. Resultatenheterna sammantaget prognostiserar ett överskott och beräknar att öka sina fonder med cirka 1,0 mnkr.

Underskott på utförarsidan beror främst på låg beläggning på särskilda boende vilket medför minskade intäkter. Låg beläggning gäller främst Rågsveds service hus och Högdalens vård- och omsorgsboende. Personalkostnader från avvecklade verksamheter har pressat ekonomin men har även möjliggjort genomförandet av äldreomsorgssatsningar för vilka tilldelats stimulans- och statsbidrag.

Hemtjänstenheterna har tagit emot månadsanställd personal från särskilda boende och visar minskat behov av timvikarier. Förutom en ekonomisk effekt bidrar övertagandet till ökad personalkontinuitet inom hemtjänsten.

Beviljade och utförda hemtjänsttimmar har minskat jämfört med andra halvåret 2021. Jämförelsen visar att hemtjänstenheter har utfört 5,2 procent mindre antal timmar i snitt per månad och att beviljade timmar har minskat med 3,7 procent i snitt per månad, vilket kan förklara en del av minskningen av utförandet i antal timmar.

Servicehusen har haft en låg beläggning på 63,8 procent. Det utreds omvandling av lägenheter på Rågsved servicehus till seniorboende eller bostäder för annan målgrupp i samverkan med fastighetsägaren Micasa. Den pågående utredningen har lett till minskad inflyttning och flera avflyttningar.

Beläggningen på vård- och omsorgsboendena ligger på 88,7 procent.

Stadsmiljö

Verksamhetsområdet prognostiserar ett utfall inom fastställd budget.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 3,7 mnkr jämfört med budget. Prognostiserat överskott beror främst på minskade lönekostnader i samband med personalomsättning.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport för november 2022 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Ekonomisk uppföljning november 2022

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2022-12-13
Anna Larsson, Avdelningschef	2022-12-13